

Kodeks prenumerować można u nakładcy M. Orgelbranda, w Warszawie, naprzeciw posągu Kopernika i we wszystkich znaczniejszych księgarniach.

— Czytelnikom naszym, grającym w loteryję klasyczną przypominamy o konieczności wykupienia losów przed ciągnięciem rozpoczynającym się pojutrze.

— Gazety rosyjskie donoszą, że podobno w celu należytego rozważenia nowo-projektowanych podatków, ostatecznie postanowiono na początku przyszłego 1870 r. ogólny spis ludności. Jednocześnie z wiadomościami o liczebności ludności, zbierane będą również dane o stanie jej ekonomicznym. Projektowany spis ludności ma być ostatnim, a to ze względu, iż następnie przyrost ludności obliczany będzie podług ksiąg metrycznych.

wiać raczyła. *) Wiemy dziś dobrze, że tam wysoko po nad chmurami, wieczny trzaskający mroź panuje. Ale oni nie zmarli także Śmierć nastąpiła skutkiem braku kwasorodu, skutkiem zbytecznego rozrzedzenia powietrza, w którym się znaleźli.

*) W ogóle zdumiewająca jest niewiadomość rzeczy przyrodniczych, która się odznaczają niektóre nasze polskie pisma polityczne. Owe korespondent paryski pisał: pp. Sivel i Crocé Spinnelli ponieśli śmierć dla nauki, wzniosłszy się na 1000 metrów wysoko—niemogąc znieść żaru palących im głowy promieni słonecznych, udusili się dla braku powietrza.

Zar promieni słonecznych 15-go kwietnia i brak powietrza na wysokości 1000 metrów!! (Sic!). R. W. K.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Przegląd polityczny.

Niebywały dotąd, ze względu na nagłość, upadek waluty, jest symptomatem nadzwyczaj groźnym i charakteryzując sytuację obecną. Drugim ważnym faktem jest dymisja Derbego. Objasnienia, jakie lord Beaconsfield udzielił Izbie co do pobudek dymisji hr. Derby, nadaje takowej ważną doniosłość; hr. Derby dlatego się usunął, że rząd uznał za właściwe powołać pod broń rezerwy. Jestto krok jawnie wojowniczy. Pomimo to, giełda petersburska przyjęła wiadomość o dymisji hr. Derbego z pewnem zadowoleniem; uważa to widocznie za dowód, że jeszcze w łonie gabinetu angielskiego są stronicy pokoju, i że taki fakt jak cofnięcie się szefa spraw zagranicznych może oddziaływać uspokajająco na rozgorączkowanych popleczników Dżiracego. W każdym razie, staba to już nadzieja i trudno nam podzielić optymistyczne zapatrywania się na ten fakt giełdy petersburskiej. Wojska zwyciężkie z wyłączeniem wszystkich sił, na miejscu będących, fortyfikują swoje stanowiska pod Konstantynopolem, mianowicie w kierunku Czoru, gdy jednocześnie angielskie okręty transportowe nie przestają zwozić do zatoki Bezikka amunicji i prowiantu. Angielski rząd robi olbrzymie obstalunki dział ciężkiego kalibru, zapasów wojennych i konserw; każe, we wszystkich fabrykach okrętów, budować statki torpedowe i wynajmuje od towarzystw żeglugi parowce na użytek wojenny. Porta między obu przeciwnikami znajduje się w położeniu acytrudnem.

Kongres znika coraz bardziej z przed upragnionych oczu tych wszystkich, którzy spodziewali się odeń jakiejś ulgi lub europejskiego pełnomocnictwa do jakiejś akcji. Rosja właściwie nie potrzebuje kongresu, bo co chciała, tego dośięgła. Anglja zaś nie chce kongresu, bo nie chce i traktatu, ani w całości, ani w jego pojedynczych punktach. Anglja jest zdecydowaną odtąd iść swoją własną drogą, nie troszcząc się o krzyk i wrzawę tak zwanych interesów europejskich; boć zresztą nie kłopotuje się znowu tak bardzo o Europę; jej więcej chodzi o Azję, o to, żeby swoje sprawy indyjskie wydobyc niekietkami, z pod kupy wschodnich gruzów. Utrzymać swobodę komunikacji przez morze Śródziemne do Indji: oto wszystko, czego Anglja pragnie i o co nawet byłaby gotową walczyć z bronią w ręk. Dardanelle i Dunaj przedstwiają już tylko bardzo drugorzędna dla niej wartość od chwili, gdy zostało utworzone olbrzymie państwo bułgarskie, sięgające morza Czarnego, Egejskiego i prawie aż Adryatyckiego. Odtąd kanał suezki staje się cieśniną, a Dardanelle schodzą do stopnia wewnętrznego jeziora. Anglja nie chce nic innego, jak tylko swobodnego dopływu do Indji. Reszta należy do Europy.

Telegramy.

Petersburg, 28 marca. „Jour. de St.-Petersb.“ pize w przedmowie cyrkularza rumuńskiego i powiada, iż Rumunja przecenia pomoc, jaką okazała Rosji. Dobradza, jako kompasata, jest więcej warta niżli Bessarabia, z której dotychczas Rumunja nie umiała wyciągnąć należytych korzyści. Wspólna działalność Rosji i Rumunji, powinna umocnić polityczne pomiędzy niemi węzły, a dziś wroga postawa Rumunji stoi temu na przeszkodzie.

Londyn, 23 marca. „Daily News“ donosi z Nowego-Jorku pod datą 27 marca, iż generał Ignatiew miał powiedzieć przed swym odjazdem do

Wiednia korespondentowi do „Newyork-Herald“: „Anglja w swej pozycji zostanie odosobniona. Rosja gotowa jest na wszystko.“ Sekretarz zaś księcia Gorczakwa miał się odezwać do tegoż korespondenta, iż gen. Ignatiew wiezie ze sobą do Wiednia formalne ultimatum. „My pójdziemy naprzód w każdym razie, czy Austria będzie z nami lub przeciwko nam.“

— Konstancyopol, 28 marca. Fałszywą jest wieść o tem, że Suttan obdarzył orderem Osmanie, Wielkiego Księcia Mikołaja i generałów Hurkka i Skobelewa.

Petersburg, 30 marca. „Nowoje Wremia“ podaje pogłoskę, jakoby w ministerjum skarbu miał być zniesiony ogólny wydział do spraw Królestwa Polskiego.

— „Gotos“ otrzymuje następny telegram z Wiednia pod d. 29 marca. Pomimo przyjęcia z wszelkimi honorami i w sposób przyjazny—Ignatiew nie wskołał dotychczas praktycznych rezultatów. „Petersb. Wied.“ donoszą z Wiednia pod datą 30 marca, że Ignatiew udaje się obecnie do Berlina i Paryża.

Londyn, 30 marca. Salisbury mianowany ministrem spraw zagranicznych na miejsce Derby'ego.

SZARADA.

Pierwsze i drugie—masz w alfabecie,
A znów śród nut napotkasz trzecie;
Czwarteo z drugim odłogs nieczyt mity,
Trzecieo z drugim usługi są znaczne,
Broni spraw naszych, póki starczą siły;
Drugie i czwarte, gdy tuste, to smaczne;
Druga i trzecia—śmierć lub pomoc niesie,
W miarę, jak w jakim użyta zakresie.
Wszystkie początki kaletka łagodzą,
A bez potrzeby używane... szkodzą.

Znaczenie szarady pomieszczonej w numerze 26: **Ma-sto-don-ty.**

STACJA METEOROLOGICZNA W KALISZU.

Godzina 8 rano.

Miesiąc Kwiecień	S t a n	Temperat. stopnie	Barometr Millimetr	Wiatr	Pogoda	Uwagi
Dnia 1	Sredniej temperat. Punktu rosy Różnica Hygrometr 82 %	+ 2° - 0,4 - 2,4	752	Pn. Z. Z.	spokojny Niebo pogodne	Z ran. nie- szron. nie- stała pog.
Dnia 2	Sredniej temperat. Punkta rosy Różnica Hygrometr 70 %	+ 5° - 0,6 4,4	750,5	P.d. Z. młoty	pochmurne Zmiana rosy Niestaja pogoda	W. Ehm.

Ogłoszenia.

Kurator Massy upadłości Hersza Krakauera podaje niniejszem do wiadomości, że stosownie do decyzji Sądu Okręgowego kaliszskiego z dnia dzisiejszego, sprzedane będą w dniu 22 marca (3 kwietnia) r. b. i następnych dniach, począwszy od godziny 10 rano, meble, porcelana, sprzęty kuchenne oraz znaczne partie kawy, cukru, herbaty i inne towary kolonialne, do massy upadłości Krakauera przynależne i znajdujące się w mieszkaniu i sklepie tegoż Krakauera, w domu Gebickiego przy ulicy Ś-go Mikołaja, gdzie sprzedaż odbywać się będzie.
Kalisz 16/28 marca 1878 r.
Aleksander Landau.

BURAKI NA PASZĘ z Oberndorfu najlepszego gatunku, nasienie tychże buraków, jakoteż drzewka owocowe, róże sztamowe wysokopienne, kamelie, azalie, są do nabycia u M. Löfflera z Drezna. Zajazd Wrocławski № 517, ulica Wrocławskie-Przedmieście. 118-3-3

Do cukierni F. Schmidt w parku potrzebni są **dwaj chłopcy** 13 lub 14 lat mający, dobrego prowadzenia się. 114-3-3

O CIŚNIENIU POWIETRZA I ZYCIU ZWIERZĘCEM

napisał
R. Kruszewski.

Znane to już rzeczy, że powietrze stosunkowo do tego, czy jest czystem, czy też obcemi ciałami, kurzem i t. d. zanieczyszczonem, nadzwyczajnie wazy wpływ na zdrowie nasze wywiera. W niniejszej pracy chcielibyśmy zwrócić uwagę na inny zupełnie czynnik, o którym mało pisano, a którego zgubne następstwa ludzkości już nieraz uczuć się daly. Kwestja ta nie jest wyłącznie teoretycznej wartości, ale posiada i wielką praktyczną doniosłość. Zainteresować ona powinna dlatego szersze koła publiczności. My trzymać się będziemy wykładów profesora Bert ze Sorbony.

Już w życiu codziennem spostrzegamy często wpływ zmian powietrza na zdrowie ludzkie. Jeżeli stęp rtęci w barometrze podniesie się albo opadnie o kilka milimetrów, wówczas skarżą się zazwyczaj ludzie cierpiący na astmę, reumatyzm i nerwy, i winę dolegliwości nagłe się pojawiających, przypisują zmianom powietrza. Łatwo być może, że samo zgęszczenie i rozrzedzenie powietrza nie wpływa na nasz ustrój, zależą one może od zwiększenia się lub pomniejszenia pary wodnej, zawartej w powietrzu, od nieznanych nam jeszcze objawów elektrycznych, towarzyszących każdej zmianie powietrza i t. d.

Prof. Bert wyraża się słusznie: „Jeżeli sama zmiana gęstości, czyli ciśnienia powietrza, miała być przyczyną tych chorobliwych objawów, to u ludzi cierpiących, powinny one występować wówczas nawet, gdyby odbyli przechadzkę z nad brzegów Sekwany na wzgórze Mont-Matre, co, jak wiadomo, nie następuje uigdy.“ Większe przecież i nagłe zmiany ciśnienia powietrza, stać się mogą przyczyną wielu dolegliwości, a nawet i śmierci. Zastanawmy się najprzód nad wpływami powietrza rozrzedzonego.

I.

Zdobyć dla siebie krainę powietrzną, w której tysiące najrozmaitszych gatunków ptaków z taką swobodą i z tak drobnem wysileniem co chwila wlatuje—poznac bliżej owe wysoko po nad grzbietami gór wiszące strefy, w których chmury i śniegi, grady i nawałnice się tworzą, było, już od niepamiętnych czasów, najgorętszem pragnieniem zdobywczej fantazji człowieka. W starych greckich legendach, czytamy o nieszczęśliwym końcu skrzydlatego Ikara, a po lat tysiącach w naszych już czasach, optakiwalimy przedwczesny zgon dwóch śmiałych napowietrznych zeglarzy, którzy równie śmiało i wesolo, jak ów grek młody, wzbili się w przestrzeń niezmierną niebios, aby na wysokości 8,600 metrów umrzeć nagłą śmiercią. Co było przyczyną katastrofy, która położyła kres zyciu Sivel'a i Crocé Spinnellego dnia 15 kwietnia 1875 roku? pytano wszęzd ciekawiel Dzięki nowszym poszukiwaniom zdoła nauka podać nam dzisiaj zupełne wyjaśnienie. Zar promieni słonecznych, który stopić miał wosk skrzydeł Ikara, nie był przyczyną ich śmierci, jak to w korespondencji paryzkiej jedna z gazet ponańskich czytelnikom XIX-go wieku opo-

Drugiego Rossyjskiego Towarzystwa

UBEZPIECZENIA OD OGNI

za rok 1877.

PRZYCHÓD:

Premje od ubezpieczeń	Rsr. 1,931,152 kop. 29	
z tych wypłacono towarzystwom reasekuracyjnym	„ 1,368,628 „ 90	Rsr. 562,523 kop. 39.
Rezerwa premji z r. 1877.		„ 222,845 „ 04.
Procenta		„ 97,278 „ 43.
Inne wypłaty		„ 3,373 „ 96.
		Razem Rsr. 886,020 kop. 82.

ROZCHÓD:

Na koszt administracyjne	Rsr. 121,698 kop. 90.
Patenta	„ 2,832 „ 97.
Budowniczym za plany i taksacje.	„ 43,670 „ 64.
Prowizja agentom	„ 207,095 „ 62.
	Rsr. 375,298 kop. 13.
Odcodzi prowizja odebrana od Towarzystw reasekuracyjnych	„ 244,675 „ 91.
	Rsr. 130,622 kop. 22.
Tantiema Dyrektorów podług § 5 Ustawy	„ 6,801 „ 10.
Wypłacono za pogorzele w r. 1877	Rsr. 1,182,534 kop. 27.
Odcodzi udział Towarzystw reasekuracyjnych	„ 847,646 „ 96.
Zarezerwowana premja na r. 1878 wynosi	Rsr. 225,009 kop. 35.
	Rsr. 697,319 k. 98.
	Pozostaje Rsr. 188,700 k. 84
Z której to summy przeniesiono na kapitał rezerwowy	Rsr. 38,700 kop. 84.
Na dywidendę dla akcjonariuszów po 10% od akcji	„ 150,000
	Rsr. 188,700 k. 84.

Generalni agenci

KRONENBERG, NELKENBAUM & COMP.

w Warszawie, Nicała № 12.

128

Niniejszem zawiadamiam Szanowną Publiczność miasta Kalisza i okolic, iż zamierzam przemieścić otwarcie

KSIĘGARNI

z dniem 1 kwietnia r. b. odłożyłem

na dzień 1 Maja

z powodu mej długotrwałej choroby. Jednakże ekspedycja pism perjodycznych jaknajregularniej odbywać się będzie.

Bronisław Szczepankiewicz.

Potrzebuję także **UCZNI** do księgarni, oraz **chłopca** do roznoszenia pism. Interesowani mogą się osobiście ze mną porozumieć w mojem mieszkaniu przy ul. Sukienniczej w domu p. Drejer. 80-12-9

Niniejszem podaję do publicznej wiadomości, iż

weksel na rs. 250

na moje imię wystawiony przez małżonków Malczewskich, z posiadłości Socha, zagubitem i uznaję takowy za nieważny, ostrzegając, żeby nikt takowego nie nabywał, ponieważ należytość ta została mi w całości uiszczoną i żadnego prawa do takowej nie mam. Warta 3/15 grudnia 1877 r.

117-3-2 *Symcha Majerowicz Moskowicz.*

W sobotę z domu p. Grabowskiego wyleciał

kanarek.

Łaskawy znalazca zechce go odnieść do mieszkania rewizora Trachimowskiego, a otrzyma rs. 3 nagrody. 134

W skutek zrzeczenia się

W. Władysława Rajczyńskiego w dniu 15 lutego 1878 r. z danych Mu plenipotencji przez niżej podpisanych, oświadczamy, że wszelkie Teżoż czynności z dniem tym ustały i plenipotencje za niebyte uważa się.

W d. 14 marca 1878 r.

M. Sieroszewski.
Zofia Sieroszewska.

109-3-3

RYPINEK.

OBERŻA wraz z propinacją, mleczarnią i ogrodem, oddaje się w dzierżawę od S-go Jana r. b. na lat **dziewięć.**

Wiadomość na miejscu u dzierżawcy. 121-3-1

Przy nowobudującym się kościele parafjalnym w Dóbrcu-Wielkim, mają być, z wolnej ręki

roboty mularskie

na rok bieżący, oddane. Interesanci zechcą się zgłosić do kassjera W-go Młodeckiego w Kaliszu gdzie rysunek i kosztorys jest do przejrzania rano od godz. 8 do 11, i po południu od godz. 2 do 4-cj.

Jeden z członków komitetu.

125-2-1

Potrzebnym jest

Praktykant

do handlu kolonialnego w Kaliszu; bliższa wiadomość w ekspedycji „Kaliszanina“.

135

CHŁOPCA

do poszycia w kiegarni i do domu poszukuje księgarnia **Grabowskiego.** 132-2-1

STUDENT

Technologicznego Instytutu w Petersburgu życzy sobie od d. 1 kwietnia wyjechać na wieś w charakterze nauczyciela. Może przygotowywać do wszystkich klas szkół realnych i do egzaminów do wyższych zakładów naukowych. Adres: Do Studenta Technologicznego Instytutu Jaczewskiego w Petersburgu. 130-2-1

LOKOMOBILA

używana, lecz w dobrym stanie mocnej budowy

z dwoma cylindrami siły 10 koni,

do sprzedania

w składzie machin, narzędzi rolniczych i nasion

A. MUSZYŃSKIEGO

na Krakowskiem Przedmieściu № 40

w Warszawie. 129

TEATR.

W czwartek dnia 4 kwietnia po raz pierwszy

„Nad przepaścią“,

komedia w 5 aktach hr. Bobrowskiego.

Kalendarz astronomiczny kaliski.

D N I E	S ł o Ń c a		D n i a		K s i e ż y c y a	
	Wschód	Zachód	Długość	Przybyło	Wschód	Zachód
2 kwietnia Wtorek	g. 5	m. 35 r.	g. 6	m. 32 w.	g. 12	m. 75
3 „ Sroda	5	33	6	34	13	1
4 „ Czwartek	5	31	6	36	13	5